

Юқори ликвидли ва монопол турдаги маҳсулотларни сотиш бўйича биржа филиаллари маклерлари ва унинг аъзолари учун услубий қўлланма

1. Буғдой унини сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 29.02.2016 йилдаги 01-03-17-1-сонли «Ун сотиш бўйича назорат механизми» тўғрисидаги баённомаси.

ЎЗР АВ томонидан 24.02.2005 йилда 1453-сон билан рўйхатга олинган «Биржа савдоларида унни сотиш тартиби тўғрисида вақтинчалик низом».

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг республиканинг муайян баланслари бўйича унни сотиш борасидаги ҳар ойлик баённомалари.

Савдолар жараёнида нарх оширишнинг йўлга қўйилган чегараси бошланғич нархдан 5 фоиз миқдорида белгиланади («Ўзулгуржисавдоинвест» 1%га тенг доирада сотиб олишлари лозим).

«Ўздонмаҳсулот» АЖ заводлари бўйича ҳудудлар миқёсида ун баланслари тасдиқланади.

Дислокациялар вилоят ҳокимиятлари томонидан тасдиқланиб, ЎЗР Иқтисодиёт вазирлиги билан келишилади.

Сотиб олувчилар тоифаси:

- Маҳсулотни унинг якуний истеъмолчиларга сотиш учун сотиб олинишини амалга оширувчи чакана савдони амалга ошириш ҳуқуқига эга бўлган юридик шахслар;

- Буғдой унини саноатда қайта ишлаш эҳтиёжлари учун фойдаланадиган ишлаб чиқариш корхоналари.

- Маҳсулотдан ўз эҳтиёжлари учун фойдаланадиган якка тартибдаги тадбиркорлар.

- Улгуржи савдони амалга ошириш ҳуқуқига эга бўлган «Ўзулгуржисавдоинвест» ҳудудий акциядорлик компаниялари.

Сотиб олувчини мазкур тоифага тегишлилигини тасдиқловчи ҳужжатлар:

1. ДСИдан инкассация шартномаси ва касса аппарати мавжудлиги тўғрисидаги маълумотнома.
2. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотга мувофиқлик сертификати. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот мажбурий сертификатланиши лозим бўлган ТИФТН хос рақамига эга бўлса, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг мазкур ТИФТН хос рақамига тегишлилигини тасдиқловчи эксперт хулосаси ҳамда «Ўзстандарт» агентлигидан ушбу маҳсулот мажбурий сертификатланиши лозим эмаслиги ҳақидаги хат тақдим этилиши керак.
3. Якка тартибдаги тадбиркорнинг патенти.
4. Улгуржи савдони амалга ошириш учун лицензия.

2. Пахта ўсимлик ёғини сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 14.11.2017 йилдаги ПҚ-3386-сонли «Ёқилғи-энергетика ресурслари ҳамда бошқа юқори ликвидли маҳсулотлар билан таъминлаш борасида рақобат муҳитини

такомиллаштириш, суистеъмолчиликлар ва талон-тарожликлар шароитини тугатиш, тўлов интизомини мустаҳкамлаш, дебиторлик ва кредиторлик қарзларини камайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.

«Ўзпахтаёғ» АЖнинг хатига мувофиқ битта савдо сессияси давомида харид қилиш ҳажми бўйича битта сотиб олувчи томонидан 5 тонна миқдорида белгиланган.

Сотиб олувчилар тоифаси:

- Барча мулкчилик шаклидаги юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорлар.

3. Шакарни сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 14.11.2017 йилдаги ПҚ-3386-сонли «Ёқилғи-энергетика ресурслари ҳамда бошқа юқори ликвидли маҳсулотлар билан таъминлаш борасида рақобат муҳитини такомиллаштириш, суистеъмолчиликлар ва талон-тарожликлар шароитини тугатиш, тўлов интизомини мустаҳкамлаш, дебиторлик ва кредиторлик қарзларини камайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.

Сотиб олувчилар тоифаси:

- Барча мулкчилик шаклидаги юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорлар.

4. Оқишоқни сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

ЎЗР АВ томонидан 12.05.2004 йилда 1354-сон билан рўйхатга олинган «Биржа савдоларида оқишоқни сотиш тартиби тўғрисида вақтинчалик низом».

Сотиб олувчилар тоифаси:

- Маҳсулотни унинг якуний истеъмолчиларга сотиш учун сотиб олинишини амалга оширувчи улгуржи ваёки чакана савдони амалга ошириш ҳуқуқига эга бўлган юридик шахслар;

- Шолини саноатда қайта ишлаш эҳтиёжлари учун қўллайдиган ишлаб чиқариш корхоналари.

Сотиб олувчини мазкур тоифага тегишлилигини тасдиқловчи ҳужжатлар:

1. ДСИдан инкассация шартномаси ва касса аппарати ёхуд улгуржи савдога лицензия мавжудлиги тўғрисидаги маълумотнома.

2. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотга мувофиқлик сертификати. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот мажбурий сертификатланиши лозим бўлган ТИФТН хос рақамига эга бўлса, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг мазкур ТИФТН хос рақамига тегишлилигини тасдиқловчи эксперт хулосаси ҳамда «Ўзстандарт» агентлигидан ушбу маҳсулот мажбурий сертификатланиши лозим эмаслиги ҳақидаги хат тақдим этилиши керак.

5. Буғдойни сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 01-03-35-10-сонли «Тошкент шаҳар бозорларини тухум ва парранда гўшти билан мунтазам равишда таъминлаш ҳисобига нархларни турғун равишда ушлаб

туриш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги баённома. Сотиш паррандачилик хўжаликлари учун амалга оширилади. Рўйхатлар туман ҳокимликлари, Парранда саноати ассоциацияси томонидан тузилиб, сотувчилар миқёсида «Ўздонмахсулот» АЖ томонидан тақдим этилади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 12.03.2018 йилдаги 03-35-10-сонли ва 17.04.2018 йилдаги 03/1-1062-сонли «Балиқчилик хўжаликлари учун буғдойни сотиш тўғрисида»ги топшириқлари. Рўйхатлар туман ҳокимликлари ва «Ўзбекбалиқсаноат» ассоциацияси томонидан тузилиб, сотувчилар миқёсида «Ўздонмахсулот» АЖ томонидан тақдим этилади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 08.06.2018 йилдаги 01-03-30-24-сонли «Тошкент шаҳар бозорларини гўшт маҳсулотлари билан мунтазам равишда таъминлаш ҳисобига нархларни турғун равишда ушлаб туриш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги баённома. Фермерлик хўжаликлари учун сотиш. Рўйхатлар ЎзР ветеринария бўйича давлат қўмитаси томонидан тузилиб, сотувчилар миқёсида «Ўздонмахсулот» АЖ томонидан тақдим этилади.

Савдолар жараёнида нарх оширишнинг йўлга қўйилган чегараси бошланғич нархдан 1 фоиз миқдоридан белгиланади.

Сотиб олувчилар тоифаси:

- Маҳсулотларни биржа савдоларида ўз эҳтиёжлари учун сотиб оладиган ҳамда тухум ва парранда гўштини Тошкент шаҳар бозорларига топширадиган паррандачилик хўжаликлари.

- Буғдойни балиқчилик хўжаликлари томонидан балиқларни овқатлантириш учун аралашма озуқаларга қайта ишлайдиган корхоналар.

- Маҳсулотларни биржа савдоларида ўз эҳтиёжлари учун сотиб оладиган ва гўштни Тошкент шаҳар бозорларига топширадиган фермерлик хўжаликлари.

5. Пахта шроти ва пахта чигити шелухасини сотиш

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Товар-хом ашё биржаси биржа савдоларида пахта шроти (кунжараси) ва пахта чигити шелухасини сотиш тартиби тўғрисидаги низом (рўйхат рақами 1870-сон 2008 йил 18 ноябр).

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 5 февралдаги мажлисининг 6-сонли (2018 йил 5 февралдаги 03/1-195-сонли) «Биржа савдоларида пахта чигити шроти ва шелухаси сотиб олувчилари тоифасини белгилаш ҳақида»ги баённомаси.

«Ўзпахтаёғ» АЖ томонидан ҳар ойлик баланслар (истикболлар) тасдиқланади.

Пахта чигити шроти ва шелухасини сотиш «Ўзпахтаёғ» АЖнинг ёғ-мой корхоналари томонидан фақатгина ёғ-мой корхонаси жойлашган вилоятда рўйхатдан ўтказилган сотиб олувчилар учун биржа савдоларида амалга оширилади (қорақўлчилик хўжаликлари бундан мустасно).

Савдолар жараёнида нарх оширишнинг йўлга қўйилган чегараси бошланғич нархдан 15 фоиз миқдоридан белгиланади.

«Ўзпахтаёғ» АЖнинг хатига мувофиқ битта савдо сессияси давомида харид қилиш ҳажми бўйича битта сотиб олувчи томонидан 5 тонна миқдоридан белгиланган.

Сотиб олувчилар тоифаси:

- чорвачилик маҳсулотни ишлаб чиқариш билан шуғулланувчи юридик шахслар ва яқка тартибдаги тадбиркорлар (чорвачилик, паррандачилик, қорақўлчилик), омухта ем ишлаб чиқарувчилари, шунингдек аҳолига ушбу маҳсулотни чакана равишда сотиш билан шуғулланувчи тадбиркорлик субъектлари.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 03.02.2018 йилдаги 01-03-30-24-сонли «Тошкент шаҳар бозорларини гўшт маҳсулотлари билан мунтазам равишда таъминлаш ҳисобига нархларни турғун равишда ушлаб туриш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги баённома. Фермерлик хўжаликлари учун сотиш. Рўйхатлар ЎЗР ветеринария бўйича давлат қўмитаси томонидан тузилиб, сотувчилар миқёсида «Ўзпахтаёғ» АЖ томонидан тақдим этилади.

Савдолар жараёнида нарх оширишнинг йўлга қўйилган чегараси бошланғич нархдан 1 фоиз миқдорида белгиланади.

Битта савдо сессияси давомида харид қилиш ҳажми бўйича битта сотиб олувчи томонидан 10 тонна миқдорида белгиланган (Фермерлик хўжаликлари кенгашининг 2015 йил 7 августдаги 06/107-78-сонли хати).

Сотиб олувчилар тоифаси:

- Маҳсулотларни биржа савдоларида ўз эҳтиёжлари учун сотиб оладиган ва гўштни Тошкент шаҳар бозорларига топширадиган фермерлик хўжаликлари.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 17.05.2018 йилдаги 01-03/1-539-сонли «Ўзбекистон Республикасида қорақўлчилик саноатини ривожлантириш мақсадида»ги баённомаси. Қорақўлчилик хўжаликлари учун сотиш.

Савдолар жараёнида нарх оширишнинг йўлга қўйилган чегараси бошланғич нархдан 1 фоиз миқдорида белгиланади.

Рўйхатлар вилоят Қорақўлчилик ассоциацияси томонидан тузилиб, вилоят ҳокимликлари томонидан тасдиқланади, сотувчилар миқёсида «Ўзпахтаёғ» АЖ томонидан тақдим этилади.

Сотиб олувчилар тоифаси:

- Маҳсулотларни биржа савдоларида ўз эҳтиёжлари учун сотиб оладиган қорақўлчилик хўжаликлари.

6. Омукта емни сотиш.

Сотиш учун меъерий база:

ЎЗР АВ томонидан 03.07.2018 йилда 3033-сон билан рўйхатга олинган «Биржа савдоларида омукта емни сотиш тартиби тўғрисида низом».

«Ўздонмаҳсулот» АЖ ҳар ойда туманлар миқёсида 20 кунга омукта ем аралашмаларига жадвални тақдим этади.

«Ўздонмаҳсулот» АЖнинг хатига мувофиқ битта савдо сессияси давомида харид қилиш ҳажми бўйича битта сотиб олувчи томонидан 5 тонна миқдорида белгиланган.

Сотиб олувчилар тоифаси:

а) Ҳар ойнинг 1 санасидан 20 санасигача сотиб олувчилар бўлиб — чорвачилик, паррандачилик, балиқчилик билан шуғулланувчи юридик

шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорлар, шунингдек чакана савдо учун дўконларга эга бўлган улгурди ташкилотлар ҳисобланади.

б) Ҳар ойнинг 21 санасидан ойнинг охирига қадар — барча мулкчилик шаклидаги юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорлар ҳисобланади.

1 санадан 20 санагача сотиб олувчини мазкур тоифага тегишлилигини тасдиқловчи ҳужжатлар:

Фаолият — чорвачилик, паррандачилик, балиқчилик амалга оширилаётганлигини тасдиқловчи ҳужжат (статистика органидан маълумотнома, маҳалла кўмитасидан маълумотнома, қорамолнинг мавжудлиги, тегишли фаолият тури кўрсатилган патент ва бошқалар).

Улгуржи савдони амалга ошириш учун лицензия ҳамда ДСИдан инкассация шартномаси ва ёки касса аппарати мавжудлиги тўғрисидаги маълумотнома.

7. Арпани сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 03.02.2018 йилдаги 01-03-35-10-сонли қарори. Биолобораториялар учун сотиш.

Сотиб олувчини ушбу тоифага тегишлилигини тасдиқловчи ҳужжатлар. Биолобораториялар бўйича вилоят бошқармасидан хат.

Вазирлар Маҳкамасининг 20.07.2018 йилдаги 03-35-10-сонли топшириғи. Ўзбекистон Республикаси Миллий Гвардияси учун сотиш. Сотиб олувчиларнинг рўйхати сотувчилар миқёсида «Ўздонмахсулот» АЖ томонидан тақдим этилади.

8. Автомобил бензинини сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 14.11.2017 йилдаги ПҚ-3386-сонли «Ёқилғи-энергетика ресурслари ҳамда бошқа юқори ликвидли маҳсулотлар билан таъминлаш борасида рақобат муҳитини такомиллаштириш, суиистеъмолчиликлар ва талон-тарожликлар шароитини тугатиш, тўлов интизомини мустаҳкамлаш, дебиторлик ва кредиторлик қарзларини камайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.

Сотиб олувчилар тоифаси:

- Барча мулкчилик шаклидаги юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорлар.

9. Дизел ёқилғисини сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 14.11.2017 йилдаги ПҚ-3386-сонли «Ёқилғи-энергетика ресурслари ҳамда бошқа юқори ликвидли маҳсулотлар билан таъминлаш борасида рақобат муҳитини такомиллаштириш, суиистеъмолчиликлар ва талон-тарожликлар шароитини тугатиш, тўлов интизомини мустаҳкамлаш, дебиторлик ва кредиторлик қарзларини камайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.

Сотиб олувчилар тоифаси:

- Барча мулкчилик шаклидаги юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорлар.

10. Техник олтингургуртни сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 14.11.2017 йилдаги ПҚ-3386-сонли «Ёқилғи-энергетика ресурслари ҳамда бошқа юқори ликвидли маҳсулотлар билан таъминлаш борасида рақобат муҳитини такомиллаштириш, суиистеъмомчиликлар ва талон-тарожликлар шароитини тугатиш, тўлов интизомини мустаҳкамлаш, дебиторлик ва кредиторлик қарзларини камайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.

Сотиб олувчилар тоифаси:

Барча мулкчилик шаклидаги юридик шахслар ва яқка тартибдаги тадбиркорлар.

11. Техник керосинни сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 14.11.2017 йилдаги ПҚ-3386-сонли «Ёқилғи-энергетика ресурслари ҳамда бошқа юқори ликвидли маҳсулотлар билан таъминлаш борасида рақобат муҳитини такомиллаштириш, суиистеъмомчиликлар ва талон-тарожликлар шароитини тугатиш, тўлов интизомини мустаҳкамлаш, дебиторлик ва кредиторлик қарзларини камайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.

Сотиб олувчилар тоифаси:

Барча мулкчилик шаклидаги юридик шахслар ва яқка тартибдаги тадбиркорлар.

12. Ёқилғи мазутини сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

ЎзР АВ томонидан 17.04.2009 йилда 1795-сон билан рўйхатга олинган «Биржа савдоларида ёқилғи мазутини сотиш тартиби тўғрисида низом».

Сотиб олувчилар тоифаси:

Маҳсулотдан ўз эҳтиёжлари учун фойдаланувчи юридик шахслар.

Сотиб олувчини мазкур тоифага тегишлилигини тасдиқловчи ҳужжатлар:

Сотиб олувчининг ёқилғи мазути ўз эҳтиёжлари учун сотиб олинганлигини кафолатловчи хати.

Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотга мувофиқлик сертификати. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот мажбурий сертификатланиши лозим бўлган ТИФТН хос рақамига эга бўлса, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг мазкур ТИФТН хос рақамига тегишлилигини тасдиқловчи эксперт хулосаси ҳамда «Ўзстандарт» агентлигидан ушбу маҳсулот мажбурий сертификатланиши лозим эмаслиги ҳақидаги хат тақдим этилиши керак.

13. Экстракцион бензинни сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 14.11.2017 йилдаги ПҚ-3386-сонли «Ёқилғи-энергетика ресурслари ҳамда бошқа юқори ликвидли маҳсулотлар билан таъминлаш борасида рақобат муҳитини такомиллаштириш, суиистеъмомчиликлар ва талон-тарожликлар шароитини

тугатиш, тўлов интизомини мустаҳкамлаш, дебиторлик ва кредиторлик қарзларини камайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 17.01.2018 йилдаги ПҚ-3479-сонли «Мамлакат иқтисодиётининг тармоқларини талаб юқори бўлган маҳсулот ва хом ашё турлари билан барқарор таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.

Сотиб олувчилар тоифаси:

Туман (шаҳар) ҳокимликларининг хулосасига кўра экстракцион бензинни кейинчалик қайта ишлаш бўйича ишлаб чиқариш қувватларига эга бўлган корхоналар.

Сотиб олувчини мазкур тоифага тегишлилигини тасдиқловчи ҳужжатлар:

Туман (шаҳар) ҳокимликларининг экстракцион бензинни кейинчалик қайта ишлаш бўйича ишлаб чиқариш қувватлари мавжудлиги ҳақидаги хулосаси. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотга мувофиқлик сертификати. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот мажбурий сертификатланиши лозим бўлган ТИФТН хос рақамига эга бўлса, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг мазкур ТИФТН хос рақамига тегишлилигини тасдиқловчи эксперт хулосаси ҳамда «Ўзстандарт» агентлигидан ушбу маҳсулот мажбурий сертификатланиши лозим эмаслиги ҳақидаги хат тақдим этилиши керак.

14. Кўмирни сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 14.11.2017 йилдаги ПҚ-3386-сонли «Ёқилғи-энергетика ресурслари ҳамда бошқа юқори ликвидли маҳсулотлар билан таъминлаш борасида рақобат муҳитини такомиллаштириш, суиистеъмолчиликлар ва талон-тароажликлар шароитини тугатиш, тўлов интизомини мустаҳкамлаш, дебиторлик ва кредиторлик қарзларини камайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.

Сотиб олувчилар тоифаси:

- Барча мулкчилик шаклидаги юридик шахслар ва яқка тартибдаги тадбиркорлар.

15. Суюлтирилган газни сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

ЎЗР АВ томонидан 17.09.2013 йилда 2508-сон билан рўйхатга олинган «Биржа савдоларида суюлтирилган газни сотиш тартиби тўғрисида низом».

Сотиб олувчилар тоифаси:

Вазирлар Маҳкамаси томонидан берилган суюлтирилган газ билан савдо қилиш ҳуқуқини берувчи лицензияга эга корхоналар.

Сотиб олувчини мазкур тоифага тегишлилигини тасдиқловчи ҳужжатлар. Вазирлар Маҳкамаси томонидан берилган суюлтирилган газ билан савдо қилиш ҳуқуқини берувчи лицензия.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 11.06.2018 йилдаги 06/1-153-сонли топшириғи.

Автобусларда ташиш учун республика йўловчи транспорти корхоналарига сотиш. Истиқболлар ЎЗР Дарё ва сув транспорти агентлиги томонидан тақдим этилади.

16. Полиэтиленни сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 14.11.2017 йилдаги ПҚ-3386-сонли «Ёқилғи-энергетика ресурслари ҳамда бошқа юқори ликвидли маҳсулотлар билан таъминлаш борасида рақобат муҳитини такомиллаштириш, суиистеъмолчиликлар ва талон-тарожликлар шароитини тугатиш, тўлов интизомини мустаҳкамлаш, дебиторлик ва кредиторлик қарзларини камайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.

Сотиб олувчилар тоифаси:

- Барча мулкчилик шаклидаги юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорлар.

17. Полипропиленни сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 14.11.2017 йилдаги ПҚ-3386-сонли «Ёқилғи-энергетика ресурслари ҳамда бошқа юқори ликвидли маҳсулотлар билан таъминлаш борасида рақобат муҳитини такомиллаштириш, суиистеъмолчиликлар ва талон-тарожликлар шароитини тугатиш, тўлов интизомини мустаҳкамлаш, дебиторлик ва кредиторлик қарзларини камайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.

Сотиб олувчилар тоифаси:

- Барча мулкчилик шаклидаги юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорлар.

18. Цементни сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 14.11.2017 йилдаги ПҚ-3386-сонли «Ёқилғи-энергетика ресурслари ҳамда бошқа юқори ликвидли маҳсулотлар билан таъминлаш борасида рақобат муҳитини такомиллаштириш, суиистеъмолчиликлар ва талон-тарожликлар шароитини тугатиш, тўлов интизомини мустаҳкамлаш, дебиторлик ва кредиторлик қарзларини камайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.

Сотиб олувчилар тоифаси:

- Барча мулкчилик шаклидаги юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорлар.

19. Цементли клинкерни сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 14.11.2017 йилдаги ПҚ-3386-сонли «Ёқилғи-энергетика ресурслари ҳамда бошқа юқори ликвидли маҳсулотлар билан таъминлаш борасида рақобат муҳитини такомиллаштириш, суиистеъмолчиликлар ва талон-тарожликлар шароитини тугатиш, тўлов интизомини мустаҳкамлаш, дебиторлик ва кредиторлик қарзларини камайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.

Сотиб олувчилар тоифаси:

- Барча мулкчилик шаклидаги юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорлар.

20. Қурилиш шишасини сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 14.11.2017 йилдаги ПҚ-3386-сонли «Ёқилғи-энергетика ресурслари ҳамда бошқа юқори ликвидли маҳсулотлар билан таъминлаш борасида рақобат муҳитини такомиллаштириш, суиистеъмолчиликлар ва талон-тарожликлар шароитини тугатиш, тўлов интизомини мустаҳкамлаш, дебиторлик ва кредиторлик қарзларини камайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.

Сотиб олувчилар тоифаси:

- Барча мулкчилик шаклидаги юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорлар.

21. Шиферни сотиш.

Нормативная база для реализации:

ЎЗР АВ томонидан 16.09.2010 йилда 1679-1-сон билан рўйхатга олинган «Биржа савдоларида шиферни сотиш тартиби тўғрисида низом».

Сотиб олувчилар тоифаси:

- Шиферни ишларни бажариш учун қўллайдиган юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорлар.

- Улгуржи ва/ёки чакана савдони амалга ошириш ҳуқуқига эга бўлган юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорлар.

Сотиб олувчини мазкур тоифага тегишлилигини тасдиқловчи ҳужжатлар:

Шифер ишларни бажариш учун сотиб олинганлигини кафолатловчи хат ёки ишлаб чиқарилаётган маҳсулотга сертификат.

Улгуржи савдони амалга ошириш учун лицензия ва/ёки ДСИдан инкассация шартномаси ва касса аппарати мавжудлиги тўғрисидаги маълумотнома.

22. Қора металллар прокатини сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 14.11.2017 йилдаги ПҚ-3386-сонли «Ёқилғи-энергетика ресурслари ҳамда бошқа юқори ликвидли маҳсулотлар билан таъминлаш борасида рақобат муҳитини такомиллаштириш, суиистеъмолчиликлар ва талон-тарожликлар шароитини тугатиш, тўлов интизомини мустаҳкамлаш, дебиторлик ва кредиторлик қарзларини камайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.

Сотиб олувчилар тоифаси:

- Барча мулкчилик шаклидаги юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорлар.

23. Рангли металлларни сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 14.11.2017 йилдаги ПҚ-3386-сонли «Ёқилғи-энергетика ресурслари ҳамда бошқа юқори ликвидли маҳсулотлар билан таъминлаш борасида рақобат муҳитини такомиллаштириш, суиистеъмолчиликлар ва талон-тарожликлар шароитини тугатиш, тўлов интизомини мустаҳкамлаш, дебиторлик ва кредиторлик қарзларини камайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 17.01.2018 йилдаги ПҚ-3479-сонли «Мамлакат иқтисодиётининг тармоқларини талаб юқори бўлган маҳсулот ва хом ашё турлари билан барқарор таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.

Сотиб олувчилар тоифаси:

Туман (шаҳар) ҳокимликларининг хулосасига кўра экстракцион бензинни кейинчалик қайта ишлаш бўйича ишлаб чиқариш қувватларига эга бўлган корхоналар.

Сотиб олувчини мазкур тоифага тегишлилигини тасдиқловчи ҳужжатлар:

Туман (шаҳар) ҳокимликларининг рангли металлларни кейинчалик қайта ишлаш бўйича ишлаб чиқариш қувватлари мавжудлиги ҳақидаги хулосаси. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотга мувофиқлик сертификати. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот мажбурий сертификатланиши лозим бўлган ТИФТН хос рақамига эга бўлса, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг мазкур ТИФТН хос рақамига тегишлилигини тасдиқловчи эксперт хулосаси ҳамда «Ўзстандарт» агентлигидан ушбу маҳсулот мажбурий сертификатланиши лозим эмаслиги ҳақидаги хат тақдим этилиши керак.

24. Кальцинацияланган содани сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 14.11.2017 йилдаги ПҚ-3386-сонли «Ёқилғи-энергетика ресурслари ҳамда бошқа юқори ликвидли маҳсулотлар билан таъминлаш борасида рақобат муҳитини такомиллаштириш, суиистеъмолчиликлар ва талон-тароажликлар шароитини тугатиш, тўлов интизомини мустаҳкамлаш, дебиторлик ва кредиторлик қарзларини камайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.

Сотиб олувчилар тоифаси:

- Барча мулкчилик шаклидаги юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорлар.

25. Пахта линтини сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 14.11.2017 йилдаги ПҚ-3386-сонли «Ёқилғи-энергетика ресурслари ҳамда бошқа юқори ликвидли маҳсулотлар билан таъминлаш борасида рақобат муҳитини такомиллаштириш, суиистеъмолчиликлар ва талон-тароажликлар шароитини тугатиш, тўлов интизомини мустаҳкамлаш, дебиторлик ва кредиторлик қарзларини камайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.

Сотиб олувчилар тоифаси:

- Барча мулкчилик шаклидаги юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорлар.

26. Пахта толасини сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 12.02.2018 йилдаги 106-сонли ««Ўзпахтасаноат» акциядорлик жамияти корхоналарида ишлаб чиқарилган пахта толасини сотиш ва ҳисоб-китоблар механизмини такомиллаштириш тўғрисида»ги қарори.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 15.08.2018 йилдаги 664-сонли «Тўқимачилик саноати корхоналарини янада рағбатлантириш ва уларнинг рақобатбардошлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.

Сотиб олувчилар тоифаси:

Пахта толасини қайта ишлаш бўйича қувватларга эга бўлган маҳаллий текстил корхоналар ҳамда ишлаб чиқариш қувватларини ҳисобга олган ҳолда ўз маҳсулотни ишлаб чиқаришда пахта толасини қўллайдиган юридик шахс ҳисобланувчи бошқа ташкилотлар.

Биржа савдолари орқали тўқимачилик корхоналари учун пахта толасин сотиш тартиби:

а) 2017 йилги ҳосил учун — нархининг 15 фоизини олдиндан тўлаш, қолган 85 фоизига банк кафолати бериш ва якуний ҳисоб-китобни 90 кун мобайнида амалга ошириш;

б) 2018 йилги ҳосил учун — нархининг 35 фоизини олдиндан тўлаш, қолган 65 фоизига банк кафолати бериш ва якуний ҳисоб-китобни 90 кун мобайнида амалга ошириш.

Сотиб олувчини мазкур тоифага тегишлилигини тасдиқловчи ҳужжатлар:

Туман (шаҳар) ҳокимликларининг сотиб олувчида пахта толасини кейинчалик қайта ишлаш бўйича ишлаб чиқариш қувватлари мавжудлиги ҳақидаги тавсияси.

27. Техник ёғ ва печ ёғилқисини сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 21.06.2011 йилдаги 185-сонли «Маҳсулотларнинг монопол турларини Товар-хом ашё биржаси орқали сотиш рўйхатини янада кенгайтириш ва ҳажмларини кўпайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.

Сотиб олувчилар тоифаси:

- Мазкур турдаги маҳсулотдан ўз ишлаб чиқариши учун фойдаланадиган Ўзбекистон Республикасининг юридик шахслари.

- Мазкур турдаги маҳсулотни ўз эҳтиёжлари учун қўллайдиган Ўзбекистон Республикасининг юридик шахслари.

Сотиб олувчини мазкур тоифага тегишлилигини тасдиқловчи ҳужжатлар:

Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотга мувофиқлик сертификати. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот мажбурий сертификатланиши лозим бўлган ТИФТН хос рақамига эга бўлса, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг мазкур ТИФТН хос рақамига тегишлилигини тасдиқловчи эксперт хулосаси ҳамда «Ўзстандарт» агентлигидан ушбу маҳсулот мажбурий сертификатланиши лозим эмаслиги ҳақидаги хат ёхуд ваколатли органларда рўйхатдан ўтказилган мувофиқлик тўғрисидаги хабарнома тақдим этилиши керак.

Ушбу турдаги маҳсулот ўз эҳтиёжлари учун сотиб олинганлигини кафолатловчи хати.

28. Сирка кислотаси, нитрон толалари ва ацетат ипини сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 21.06.2011 йилдаги 185-сонли «Маҳсулотларнинг монопол турларини Товар-хом ашё биржаси орқали сотиш рўйхатини янада кенгайтириш ва ҳажмларини кўпайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.

Сотиб олувчилар тоифаси:

- Мазкур турдаги маҳсулотдан ўз ишлаб чиқариши учун фойдаланадиган Ўзбекистон Республикасининг юридик шахслари.

- Мазкур турдаги маҳсулотни ўз эҳтиёжлари учун қўллайдиган Ўзбекистон Республикасининг юридик шахслари.

Сотиб олувчини мазкур тоифага тегишлилигини тасдиқловчи ҳужжатлар:

Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотга мувофиқлик сертификати. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот мажбурий сертификатланиши лозим бўлган ТИФТН хос рақамига эга бўлса, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг мазкур ТИФТН хос рақамига тегишлилигини тасдиқловчи эксперт хулосаси ҳамда «Ўзстандарт» агентлигидан ушбу маҳсулот мажбурий сертификатланиши лозим эмаслиги ҳақидаги хат ёхуд ваколатли органларда рўйхатдан ўтказилган мувофиқлик тўғрисидаги хабарнома тақдим этилиши керак.

Ушбу турдаги маҳсулот ўз эҳтиёжлари учун сотиб олинганлигини кафолатловчи хати.

29. Техник уруғларни сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 14.11.2017 йилдаги ПҚ-3386-сонли «Ёқилғи-энергетика ресурслари ҳамда бошқа юқори ликвидли маҳсулотлар билан таъминлаш борасида рақобат муҳитини такомиллаштириш, суиистеъмолчиликлар ва талон-тароажликлар шароитини тугатиш, тўлов интизомини мустаҳкамлаш, дебиторлик ва кредиторлик қарзларини камайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 17.01.2018 йилдаги ПҚ-3479-сонли «Мамлакат иқтисодиётининг тармоқларини талаб юқори бўлган маҳсулот ва хом ашё турлари билан барқарор таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори.

Сотиб олувчилар тоифаси:

17.01.2018 йилдаги ПҚ-3479-сонли қарорга 1-Иловада кўрсатиб ўтилган ҳамда ушбу уруғларни ишлаб чиқариш жойида до\\жойлашган «Ўзпахтаёғ» АЖнинг ёғ-мой корхоналари.

30. Экстрацион ёғни сотиш.

Сотиш учун меъёрий база:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 19.01.2018 йилдаги ПҚ-3484-сонли «Ёғ-мой тармоғини жадал ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори. «Кейинчалик қайта ишлаш учун мўлжалланган экстрацион пахта ёғини биржа савдолари орқали фақатгина «Ўзпахтаёғ» АЖ тизимидаги корхоналарга сотиш тартиби тўғрисидаги низом».

Сотиб олувчилар тоифаси:

«Ўзпахтаёғ» АЖ таркибига кирувчи экстрацион пахта ёғидан уни кейинчалик қайта ишлаш учун фойдаланувчи ёғ-мой корхоналари.